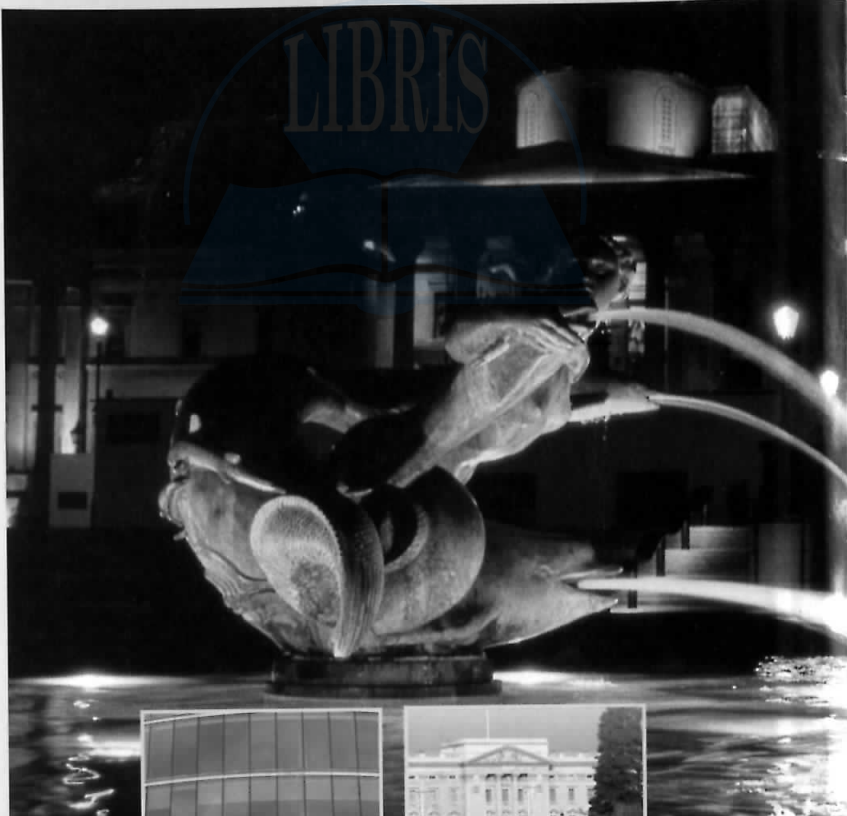

LIBRIS

LONDRA,
UNUL DINTRE
MARILE ORAȘE
EUROPENE.
TRĂIEȘTE O
CONTINUĂ
SCHIMBARE.

CAPITALA
ENGLEZĂ SE
NUMĂRĂ
PRINTE
ORAȘELE CARE
CREAZĂ
TENDINȚE:
MITICI
PUNKIȘTI AI
ANILOR '90.

MONUMENTE
CELEBRE
MENTIN VIE
AMINTIREA
MARELUI
IMPERIU.

TRADITIA.
INESTIMABILĂ
PENTRU
LONDONEZI. SE
OBSERVĂ
IMEDIAT, ÎN
CIUDA RITMULUI
ALERT AL
ORAȘULUI ÎN
SCHIMBARE.

Portretul unui oraș

Când ajungi la Londra pentru prima dată, remarci faptul că ceva mult mai profund decât Canalul Mânecii separă acest oraș de celelalte capitale ale Europei. Imperiul care a guvernat o treime din pământurile planetei, timp de mai bine de un secol, nu mai reprezintă o realitate istorică, dar continuă să fie o prezență ce se manifestă în viața cotidiană a orașului, atât prin populația multietnică, cât și prin diversitatea obiceiurilor și a tradițiilor pe care până și cel mai distrat turist le observă încă de la sosirea pe aeroport. Și chiar dacă face parte dintre cele trei-patru orașe de pe glob care creează tendințe, Londra acordă foarte multă atenție cultivării amintirilor și simbolurilor secolului al XIX-lea — care mai presus de orice a fost „Secolul britanic” („British Century”) — și le menține viu atât în arhitectura urbană, cât și în obiceiuri. Cea care a fost „capătala lumii”, electrizantă și antrenantă, tradițională și în același timp în continuă schimbare, păstrează dimensiuni globale în domeniul financiar și politic, dar, poate și mai mult, în cultură, spectacole și obiceiuri. Marile muzee expun opere de artă de o inestimabilă valoare, reprezentând civilizații diferite și îndepărtate, din Antichitate până la avangardă. Aici, cele mai faimoase case de licitații din lume pun în mișcare cea mai însemnată piață de anticbătăi de pe glob. Și chiar dacă după mulți ani, când ne întoarcem, regăsim aceleași monumente celebre și marile parcuri, în Londra de altădată cartierele se reînnoiesc mereu și noi clădiri apar, schimbând imaginea orașului. Cu toate astea, în acest oraș frenetic și în schimbare supraviețuiesc, aparent neschimbate, câteva simboluri care ne fac să spunem: da, suntem la Londra. Pentru unii, acestea sunt autobuzele roșii supraetajate, pentru alții, negustorii de pe Portobello Road, sau vitrinele librărilor de pe Charing Cross, mai degrabă decât vitrinele somptuoase de la Harrods. Dar pentru fiecare dintre noi Londra rămâne Londra: un oraș care nu ne dezamăgește niciodată și pe care îl regăsim mereu același și totuși altul.

La scrierea textelor au colaborat:

Monica Berno, Eva-Maria Blattner, Simona Bonora, Rainer Eisenschmid, Monica Pagani, Valeria Prisciantelli, Maria Grazia Pumo, Reinhard Strüber, Enzo Tavolozzi, Andy și Rodolfo Tradardi, Romeo Truman

Londra

Tradiții și cultură

Traducere: Mihaela Roșca

Redactare: Alina Scurtu

Tehnoredactare computerizată: Cristina Gvinda

Coordonare grafică și copertă: Marco Santini

© 2006-2007 Istituto Geografico De Agostini S.p.A., Novara.
Toate drepturile rezervate.

Pentru edita în limba română:
© 2008 Corint Serv SRL, București, România.
Toate drepturile rezervate.

Textele din acest ghid provin din ghidul Londra, Istituto Geografico De Agostini/Baedeker. Pentru edita originală ©Karl Baedeker GmbH, Ost Fildern (Kornau) bei Stuttgart.

Informațiile cuprinse în acest volum pot suferi modificări, nicio indicație nu are deci valoare absolută. Având în vedere numărul mare de schimbări ce pot avea loc, nu pot fi evitate întru totul greșelile sau inexactitățile. Astfel, nu ne asumăm responsabilitatea pentru eventualele neplăceri suferite de cititori.

Descererea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Londra: ghid de călătorie / De Agostini, tr. Mihaela Roșca -
București: Corint, 2008

ISBN 978-973-135-396-8

I. Roșca, Mihaela (trad.)

II. Istituto Geografico De Agostini (Novara)

913(420 Londra)(036)

TRADIȚII ȘI CULTURĂ

DESCOPERĂ LONDRA

Fotografii: De Agostini Editore Picture Library; A. Amantini, G. Andriani, A. Ariandide, C. Basagga, Barduzzi, G. Barone, G. Berengo, M. Bertolotti, C. Bevilacqua, M. Borchi, Bridgeman Art Library, W. Bossi, C. Camusso, R. Camusso, G. Cappelli, G. Carfagna, R. Carnovallini, M. Carriari, P. Cavallero, J. Ciganovic, G. Cigolini, L. Colnago, C. Cooper, G. Cozzi, R. Crocchia, G. Dagli Ort, P. Dalmassio, DeA Picture Library, C. Deidda, A. De Gregorio, C. Di Ninni, P. Donivanni, Foto Bruno, Foto C. G. R., Foto Thelma & Louise, C. Frigo, R. Funerari, R. Garda, N. Grifoni, A. Hornak, C. Novara, P. Jacoddi, Kobal Collection, A. Lawson, S. Lombardi Vallauri, G. Losito, P. Martini, S. Moutonari, G. Roli, A. Roggero, D. M. Rossi, G. Sosio, G. Nimalallah, P. Pizzi, AER Foto, C. Pozzoni, A. Pistoiesi, Random, J. Thompson, S. Vannini, G. Vegg, A. Vergani, G. Wright.

Marco Lissoni: 2-3a, 6-7, 32-33, 34-35, 35a, 46a, 112ad, 129, 168, 177a, 206.

Tipărit în Italia

LEGENDA SIMBOLURILOR

* locuri de interes deosebit

** locuri de importanță extraordinară

- 8 Londra în flăcări!
- 10 Londra „subterană”
- 14 Inner and Outer London
- 16 Food and drink
- 24 Shopping mania
- 30 Swinging London

Descoperă Londra

- 34 All Hallows-by-the Tower*
- 34 British Library*
- 36 British Museum*

- 42 Brompton Oratory
- 42 Buckingham Palace**
- 46 Camden Town
- 47 Chelsea
- 51 City Hall
- 54 Courtauld Institute Gallery**
- 56 Covent Garden*
- 64 Fleet Street
- 66 Greenwich**
- 70 Guildhall*
- 71 Hampstead
- 73 Hampton Court Palace**

- 76 Harrods*
- 76 Houses of Parliament**
- 81 Lambeth*
- 82 Kew Gardens**
- 86 Lincoln's Inn*
- 86 Lloyd's building*
- 88 London Bridge
- 88 Madame Tussaud's*
- 90 The Mall
- 92 Monument*
- 92 Museum of London*
- 108 National Portrait Gallery**
- 109 Natural History Museum**
- 112 Old Bailey
- 112 Piccadilly Circus*

LOCURI SPECIALE

- 115 Regent's canal
- 116 Richmond
- 117 Royal Air Force Museum*
- 118 St. Bartholomew-the-Great*
- 119 St. Helen's Bishopsgate
- 126 St. James's Palace*
- 127 St. Martin-in-the-Fields*
- 129 St. Mary-le-Bow
- 130 St. Paul's Cathedral**
- 138 Science Museum*

- 130 Swaminarayan Hindu Temple*
- 140 Soho*
- 142 South Bank
- 146 Southwark
- 151 The Strand*
- 156 Tate Gallery
- 160 The Temple*
- 162 Tower**
- 168 Tower Bridge**

ȘI ÎN PLUS...

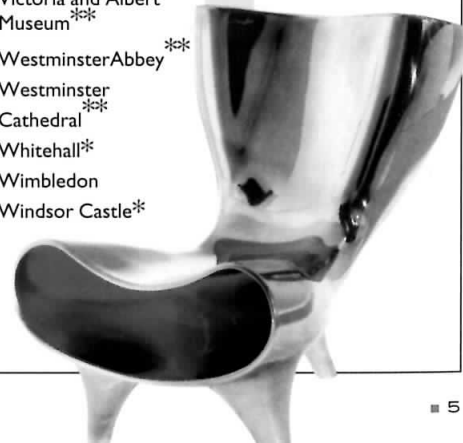
- 170 Trafalgar Square**
- 172 Victoria and Albert Museum**
- 178 Westminster Abbey**
- 184 Westminster Cathedral**
- 192 Whitehall*
- 195 Wimbledon
- 196 Windsor Castle*

Locuri speciale

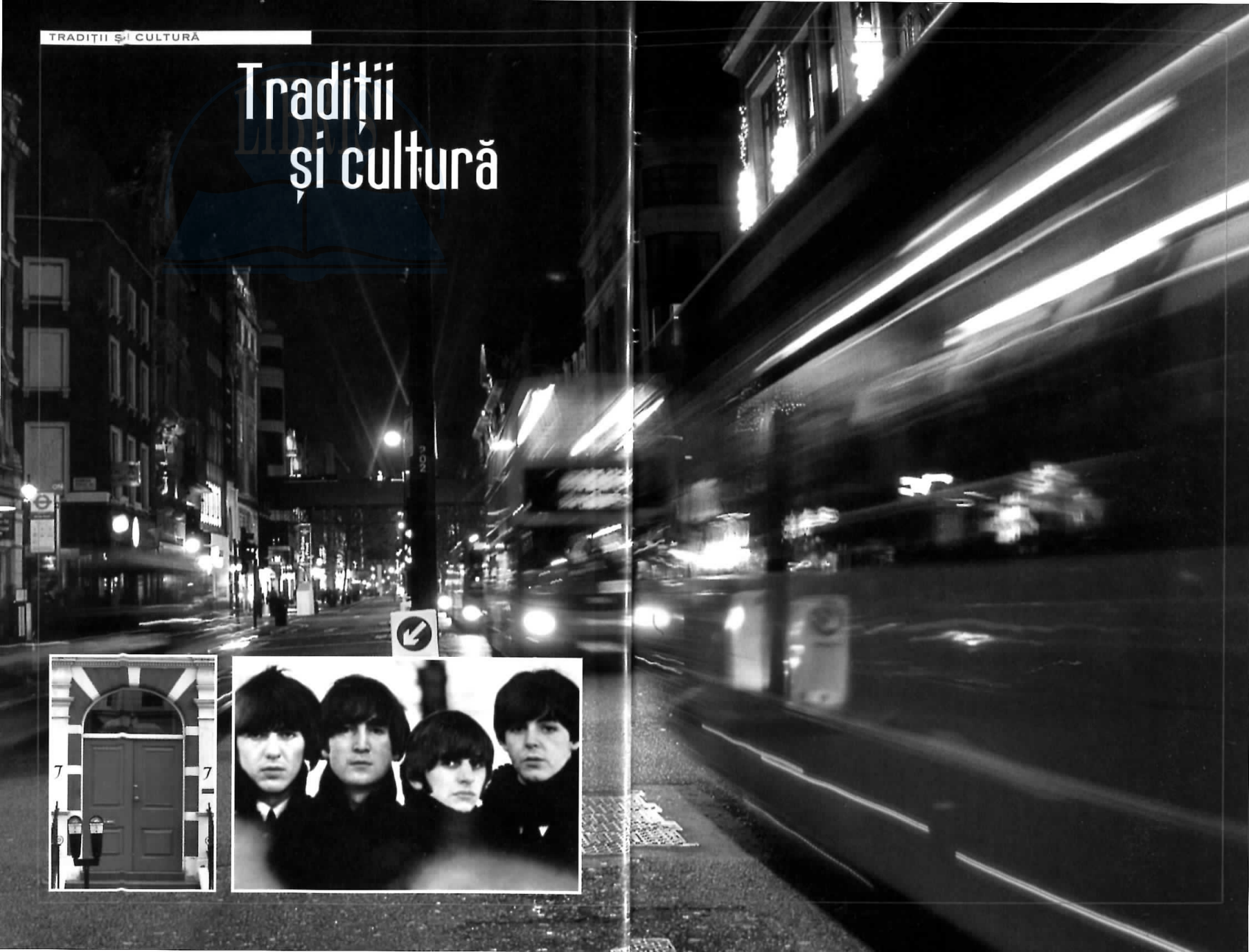
- 20 PUBURI ISTORICE
Cheers!
- 58 DOCKLANDS
Docurile
- 94 NATIONAL GALLERY
Cea mai mare pinacotecă
- 100 PARCURI
În parcurile reginei
- 120 ARHITECTURĂ
Transparențele lui Foster
- 134 PODURI PE TAMISA
O privire spre râu
- 174 MUZEE
Obiecte de muzee
- 186 FIORI
O Londră înspăimântătoare
- 202 EXCURSII
O plimbare în afara orașului

Și în plus...

- 139 Soho și Chinatown
- 152 City of London

Tradiții și cultură

Fragmente istorice Londra în flăcări!

Londra a fost distrusă de două ori: de Marele Incendiu din 1666 și de bombardamentele armatei germane, în al Doilea Război Mondial. Deci la distanță de trei secole, orașul a fost transformat în ruine. Dar, precum pasărea Phoenix, a renăscut din propria cenușă în secolul al XVI-lea, datorită creativității lui Sir Christopher Wren și tenacității, creativității și spiritului locuitorilor săi.

© Copyright Skylighters. All rights reserved.

INCENDIUL DIN 1666

Pe 2 septembrie 1666, brutăria regală de pe Pudding Lane ia foc și orașul arde în proporție de 80%. Nu este prima dată când orașul medieval, construit în întregime din lemn, este cuprins de flăcări, dar acest incendiu este devastator: mai mult de 13 000 de locuinte, 76 de biserici, 44 de magazine, Guildhall, Royal Exchange și St. Paul's Cathedral sunt distruse. Regele aprobă foarte rapid noi norme edificare; *The Rebuilding Act* este prima dintr-o serie de legi menite să reglementeze standardele calitative în domeniul edilitar, pentru următoarele două secole. Astfel, vechiul City of London își pierde suprematia, numărul populației se diminuează și începe să apară embrionul Londrei suburbane.

ATAAC-FULGER ASUPRA LONDREI

Atacul german asupra Londrei este cel mai dramatic eveniment trăit de oraș în timpul celui de-al Doilea Război Mondial. Asaltul aerian asupra orașului a început pe data de 7 septembrie 1940: Luftwaffe, cu circa 320 de bombardiere, urcă pe Tamisa pentru a rade East End de pe fața pământului. Londra este atacată timp de 57 de nopți. Urmează alte șase luni de

bombardamente, intercalate cu nopți liniștite. În noiembrie, numărul morților ajunsese la 11 000, iar al celor rămași pe drumuri la 250 000. Primele obiective au fost East End, Docklands și City, după care atacurile se extind spre centrul Londrei. Ultimul atac are loc pe 10 mai 1941, când 550 de bombardiere mitraliază capitala timp de 5 ore, distrugând, printre multe alte edificii, Camera Comunelor și ucigând 1 400 de persoane. În timpul atacului-fulger, londonezilor care aveau grădini li sunt distribuite mii de adăposturi anti-aeriene de oțel, dar mulți dintre cei ce locuiesc în East End preferă adăposturile publice. Cel mai mare dintre ele este o magazie subterană în Stepney, unde, în fiecare noapte, se adăpostesc până la 16 000 de persoane. Dar adăposturile preferate ale londonezilor sunt stațiile de metrou, unde sunt pregătite paturi suprapuse. Cei ce locuiau frecvent acolo plăteau chiar bilet! În 1999, la 50 de ani de la atac, în curtea catedralei St. Paul's s-a construit un monument comemorativ în cinstea celor 30 000 de locuitori uciși în timpul atacului-fulger. Cea care a inaugurat monumentul a fost răposata regină-mamă, soția lui George al VI-lea, neobosită vizitatoare a cartierelor distruse.

GOD SAVE THE QUEEN

DIN ZIUA ÎN CARE S-A ASEZAT PE TRON, ELISABETA A II-A TREZESTE INTERES ÎN RANDUL ADEPTILOR MONARHIEI ȘI AL REPUBLICANILOR, ȘI ASTA DOAR DATORITĂ FASCINAȚIEI DINASTICE, ADICĂ ÎNDEPENDENT DE CALITĂȚILE, GUSTURILE, HAINELE, IDEILE SALE, DE INTELIGENȚĂ, CREDINȚELE ȘI VALORILE EI.

ÎN STÂNGA: FRESCĂ REPREZENTÂND MARELE INCENDIU DIN LONDRA. LA DREAPTA, SOLDATII AMERICANI ÎN LONDRA LA SFÂRȘITUL CELUI DE-AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL. DEASUPRA: REGINA ELISABETA A II-A ÎI CONFERĂ LUI FRANCIS CHICHESTER TITLUL DE CAVALER AL ORDINULUI IMPERIULUI BRITANIC ÎN 1967.

REGII ANGLIEI ȘI AI MARIİ BRITANII

Dinastii saxone

802-839	Egbert (primul „rege al englezilor”)
839-856	Ethelwulf
856-860	Ethelbald
866-871	Ethelred I
871-899	Alfred cel Mare
899-924	Edward cel Bătrân
924-939	Athelstan
939-946	Edmund I cel Bătrân
946-955	Edred
955-959	Edwy
959-975	Edgar
975-978	Edward Martirul
978-1016	Ethelred Nehotărâțul
1016	Edmund Braț-de-Fier

Dinastia daneză

1016-1035	Cănut, rege al Angliei, Danemarcei și Norvegiei
1035-1040	Harold I
1040-1042	Hardeknud

Dinastia saxoni

1042-1066	Edward Confesorul
1066	Harold al II-lea

Dinastia normandă

1066-1087	Wilhelm I Cuceritorul
1087-1100	Wilhelm al II-lea cel Roșu
1100-1135	Henric I Clericul
1135-1154	Ștefan

Plantagenett

1154-1189	Henric al II-lea
1189-1199	Richard I, Înmă-de-leu
1199-1216	Ioan „Fără de Tără”
1216-1272	Henric al III-lea
1272-1307	Edward I
1307-1327	Edward al II-lea
1327-1377	Edward al III-lea
1377-1399	Richard al II-lea

Lancaster

1399-1413	Henric al IV-lea
1413-1422	Henric al V-lea
1422-1461	Henric al VI-lea

York

1461-1483	Edward al IV-lea
1483	Edward al V-lea
1483-1485	Richard al III-lea

Tudor

1485-1509	Henric al VII-lea
1509-1547	Henric al VIII-lea
1547-1553	Edward al VI-lea
1553-1558	Maria I
1558-1603	Elisabeta I

Stuart

1603-1625	Jacob I
1625-1649	Carol I
1649-1660	Republică (Cromwell)
1660-1685	Carol al II-lea
1685-1688	Jacob al II-lea
1689-1702	Wilhelm al III-lea (din 1689 până în 1694 domnește alături de soția sa Maria a II-a)

1702-1714	Anna (din 1707 regina Marii Britanii)
-----------	---------------------------------------

Hanovra

1714-1727	George I
1727-1760	George al II-lea
1760-1820	George al III-lea
1820-1830	George al IV-lea
1830-1837	Wilhelm al IV-lea
1837-1901	Victoria

Saxa-Coburg-Gotha

1901-1910	Edward al VII-lea
1910-1936	George al V-lea (din 1917 preia numele de Windsor)

Windsor

1936	Edward al VIII-lea
1936-1952	George al VI-lea
din 1952	Elisabeta a II-a

Londra „subterană”

Cum te deplasezi prin oraș

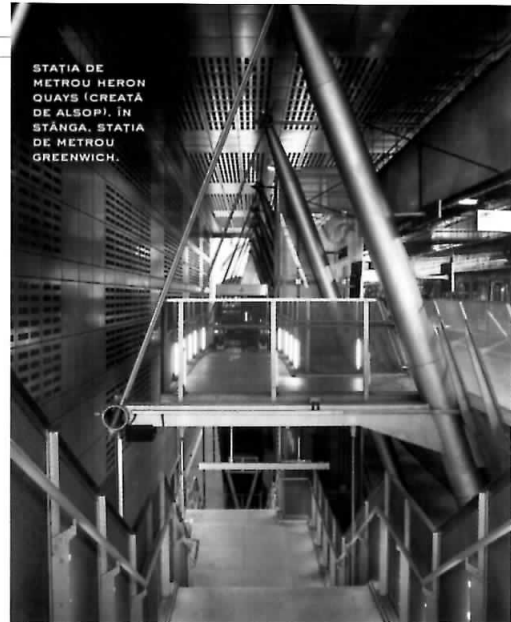
NORTH GREENWICH

Londra este un oraș cu adevărat mare; este deci inutil să te plimbi pe jos în alte zone decât cele indicate de traseele turistice. Să mergi totuși dintr-un capăt în altul al orașului este mai ușor decât îți poți imagina. Rețeaua de mijloace de transport în comun este foarte eficientă și extinsă!

METROUL

Trenul sosește în stație cu mult zgomot, se deschid ușile și o voce te invită să ai grijă la coborâre: „Mind the gap!”. Lumea se înghesuie, se închid ușile și călătoria continuă. Ne aflăm în metroul londonez (*underground*), cea mai veche, mai mare și mai ramificată rețea din lume. Cu un program de funcționare de la 5 dimineața la 1 noaptea, acoperă aproape întreaga arie a capitalei. Rețeaua e formată din 12 linii (cu un total de 275 de stații), fiecare fiind reprezentată cu o altă culoare. Cea mai circulată linie (33 de trenuri pe oră) este Bakerloo-Northern, iar cea mai frecventată stație este Oxford Circus (88 de milioane de călători pe an). Pe lângă „the tube” mai sunt: **Docklands Light Railway** (DLR), trenul ușor, care din 1987 deservește zona Docklands – care face legătura și cu Greenwich –, și **National Rail**, care unește localitățile din întreg Regatul.

STAȚIA DE METROU HERON QUAYS (CREATA DE ALSORI) ÎN STÂNGA. STAȚIA DE METROU GREENWICH.

Cea mai mare și mai veche rețea de metrou din lume

Nu este surprinzător faptul că ideea construirii unei rețele feroviare subterane a luat naștere în Londra secolului al XIX-lea. În acea perioadă, Londra era cel mai mare oraș de pe glob, iar traficul reprezenta deja o mare problemă. În 1854, Parlamentul a autorizat compania Metropolitan Railway să creeze o legătură subterană între Paddington și Farringdon Street, care să treacă prin King's Cross. În 1863 a fost inaugurată prima linie de metrou: un tren normal, mutat în subteran. Londonezii au primit cu entuziasm noul mijloc de transport. Un salt calitativ în dezvoltare

are avut loc datorită creării unei noi tehnici de construcție, ce permitea muncitorilor să lucreze sub pământ cu un cadru pătrat de protecție. Peter William Barlow a dat acestui cadru formă circulară și în 1870 a realizat, între Tower Hill și Brompton, linia Tower Subway, pe care circulau vagoane trase de un cablu: este vorba de primul metrou. În 1890, James Henry Greathead perfecționează tehnica lui Barlow și creează primul „tube”, adică precursorul rețelelor moderne de metrou. Nu numai tehnica de construcție era nouă, ci și trenurile erau total diferite, trase de o mică locomotivă electrică. Următoarea etapă în dezvoltare s-a produs foarte repede: în 1898 s-a deschis stația Waterloo & City Line, în 1900 stația Central, în 1904 Great Northern & City, în 1906 Bakerloo și Piccadilly, iar în 1907 Hampstead Tube. În 1903 tracțiunea este montată în vagoanele de la cele două capete ale trenului, astfel încât la schimbarea sensului se mută conductorii, și nu vagonul motor. Din acel moment, „underground ul” (denumire oficială începând cu 1907) devine principalul mijloc de transport urban în Londra.

PARCARE PENTRU BLACK CABS.
FAIMOASELE TAXIURI
LONDONEZE.
ÎN DREAPTA: METROUL
ADJERMAT. ÎNTR-O ZI
LUCRĂTOARE. JOS: LA DREAPTA,
LONDON BRIDGE; LA STÂNGA,
PASAGER ÎNTR-UN AUTOBUZ.

TAXIURILE

Prezente pe scena londoneză de mai bine de 300 de ani, faimoasele **Black Cabs** (în realitate sunt de mai multe culori, nu doar negre), cu forma lor inconfundabilă, sunt o caracteristică a orașului. Nimic nu este mai comod decât taxiul londonez. Sunt enorme: într-un taxi au loc cinci persoane și o cantitate incredibilă de bagaje, inclusiv căruciorul pentru copil. Sunt foarte multe taxiuri, deci nu trebuie să așteptați mult. Se opresc la un semn cu mâna, dacă firma galbenă pe care scrie „For Hire” este aprinsă. O cursă nu este foarte scumpă, așa că merită să profitați de o plimbare. Pe lângă taxiuri mai sunt și **minicab-urile**, mașini private cu regim de taxi, ce pot fi rezervate sunând la un birou local (numerele de telefon se găsesc în Pagini Auri). Acestea nu dispun de aparat de taxat, așa că este indicat să negociați tariful înainte de a vă urca în mașină. Nu vă recomandăm să acceptați o cursă oferită de conducători neautorizați, mai ales seara.

AUTOBUZELE

Reteaua de autobuze este foarte extinsă și permite deplasarea în orice colț al orașului. Autobuzele, la fel ca taxiurile și cabinele roșii de telefon, sunt o caracteristică a Londrei. **Double deckers** (autobuzele supraetajate) au devenit un mit... fără uși; te urci practic din mers. Sunt foarte folosite mai ales de cei care au drum în centru. Bicicleta (valabil o singură călătorie) se

cumpără în autobuz în momentul urcării, trebuie doar să știi unde vrei să mergi și să-i spui șoferului sau vânzătorului de bilete unde vrei să cobori. Stațiile sunt de două feluri: cele obligatorii, cu plăcuță albă, și cele facultative (trebuie să faci semn cu mâna), cu plăcuță roșie și înscrisul „Request”. După miezul nopții există autobuze care ajung în cartierele principale,

făcând legătura între Trafalgar Square și periferie. Nu trebuie ratată o **plimbare cu ghid** cu unul dintre autobuzele descoperite, ce oferă ocazia de a vedea principalele puncte turistice. Se poate

cobori sau urca oricând, în stațiile speciale din centrul Londrei.

TRAMVAIELE

Tramvaiele leagă zona de sud a Londrei, de la Croydon până la Wimbledon, New Addington și Beckenham Junction. Funcționează între orele 6 și 24.

VAPORAȘELE

Circulă între orele 6:30 și 18, iar stațiile se găsesc pe digurile aflate de-a lungul Tamisei, de la Thames Barrier și Greenwich, pe partea de est a orașului, până la Hampton Court, în partea de vest.

BICICLETA

Bicicleta poate reprezenta o alternativă pentru a vizita Londra și monumentele sale, costurile fiind mai mici decât cele cu metroul. **Informații:** London Cycling Campaign, Unit 228, Great Guildford Business Square, 30 Great Guildford Street, SE1 0HS, tel. 020 79287220. **Inchirieri:** Bikepark, 11 Macklin Street, Covent Garden, WC2; tel. 020 74300083; London Bicycle Tour Company, 1a Gabriel's Wharf, 56 Upper Ground, South Bank, SE 1, tel. 020 79286838.

NOTTING HILL.

În oraș Inner and Outer London

Londra nu este doar inima economică și culturală a Marii Britanii, ci și o metropolă cosmopolită, unde oameni din toate colțurile lumii dau viață unui extraordinar amalgam de obiceiuri și tradiții.

RESTAURANT
ETNIC IN CAMDEN
TOWNINTRARE ELEGANTĂ IN
KENSINGTON

CITY

Numele „Londra” se referă în primul rând la nucleul original al orașului, Centrul Vechi, sau **City**, cum îl numesc londonezii. Această zonă se întinde pe o suprafață de 2,6 km², adică o milă pătrată, și din acest motiv este supranumită și **Square Mile**. Chiar dacă în această zonă lucrează zilnic peste 400 000 de persoane, în realitate numărul celor ce locuiesc în City este de aproximativ 5 000.

GREATER LONDON

Adevărata Londră este reprezentată de **County of London**, cu o suprafață de 303 km² și 3,2 milioane de locuitori. Urmează apoi **Greater London**, Londra Mare (*Metropolitan County Greater London*), cu o suprafață de 1 579 km², plină de construcții și cu un număr de 6,8 milioane de locuitori. Londra Mare a luat naștere prin unirea comitatului Londrei de la 1888, format din mai multe comune (denumite *Metropolitan Boroughs*), cu comitatul Middlesex și părți din comitatele alăturate: Surrey, Essex, Kent și Hertford. Ca instituție administrativă (*Great London Council*) a fost dizolvată în 1986.

CAPITAL REGION

Zona Londrei denumită **Capital Region** are o diametru de 200 km, numără 12 milioane de locuitori și corespunde mai mult sau mai puțin zonei de sud-est.

STRUCTURA ADMINISTRATIVĂ

Greater London cuprinde: City of London, ce are autonomie administrativă, și 32 de cartiere (*boroughs*). Dintre acestea, 12, cele mai aproape de City, alcătuiesc **Inner London**, în timp ce restul de 20 formează **Outer London**. Până în 1986 Londra Mare a fost administrată de *Great London Council* (GLC), Consiliul Londrei Mari, format în 1963 și condus în principal de laburisti. A fost apoi dizolvat de guvernul Thatcher, care a împărțit funcțiile între districte și diferite departamente ale guvernului. Odată cu guvernul Blair, în mai 2000, londonezii și-au ales pentru prima dată primarul.

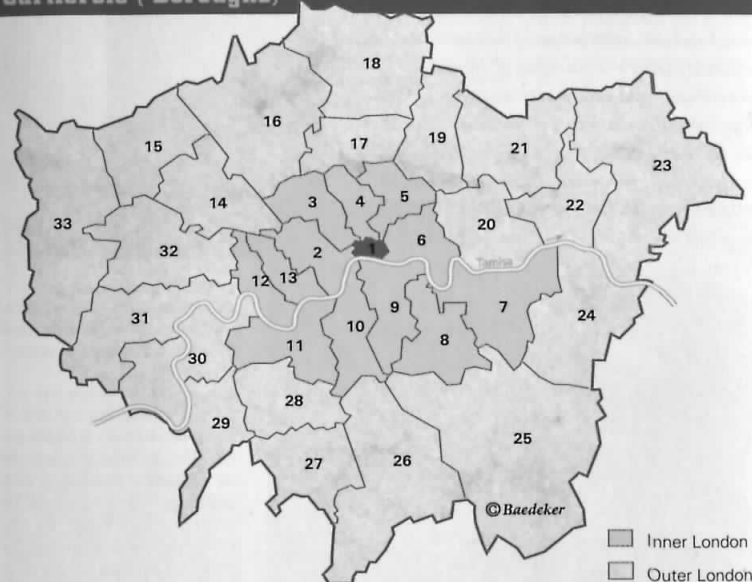
TURNUL BABEL

Marea creștere comercială și industrială a Londrei, care a început în secolul al XIV-lea, odată cu rapida dezvoltare a industriei lânii, a atras de-a lungul secolelor un număr mare de imigranți. Londra și impreju-

rimile înregistrează cel mai mare număr de imigranți de culoare din întreg Regatul Unit. Multe cartiere au o puternică trăsătură etnică: jamaicani în Brixton, trinidadieni în Notting Hill, bengalezi în East End, indienii în Southhall, chinezi în West End; bogații arabi preferă în schimb Kensingtonul. Rezultă un amestec de popoare, unic în Europa, ce se manifestă în restaurante, magazine, sărbători, în obiceiurile locuitorilor. Dar prea multă diversitate atrage și aspecte negative și nu lipsesc problemele în domeniul administrativ, în implementarea structurilor educaționale, în repartizarea fondurilor între organisme culturale, în garantarea egalității la locul de muncă, pe scara socială și în religie.

În zonele cu probleme rasismul este din ce în ce mai răspândit, mai ales de când criza economică a înrăutățit situația în rândul claselor sociale mai sărace, și asta nu numai în Londra multietnică.

Cartierele (Boroughs)

1 City of London	10 Lambeth	19 Waltham Forest	28 Merton
2 City of Westminster	11 Wandsworth	20 Newham	29 Kingston upon Thames
3 Camden	12 Hammersmith and Fulham	21 Redbridge	30 Richmond upon Thames
4 Islington	13 Kensington and Chelsea	22 Barking and Dagenham	31 Hounslow
5 Hackney	14 Brent	23 Havering	32 Ealing
6 Tower Hamlets	15 Harrow	24 Bexley	33 Hillingdon
7 Greenwich	16 Barnet	25 Bromley	
8 Lewisham	17 Harringey	26 Croydon	
9 Southwark	18 Enfield	27 Sutton	

În oraș

Food and drink

Un tur al lumii gastronomice? Nu trebuie să mergi foarte departe, e de ajuns să mergi la Londra. Orașul poate fi considerat un „microcosmos culinar”, datorită nenumăratelor restaurante ce oferă mâncăruri după rețete internaționale. Poți alege între atâtea feluri de mâncare, încât nici nu mai contează ce guști: englezească, franțuzească, japoneză, indiană, evreiască, americană... la Londra găsești de toate! Mai ales dacă te înarmezi cu calm și ești atent la prețuri, chiar merită!

Până nu de mult, binomul „Londra-mâncare” părea aproape un oximoron. Bucătăria englezească nu a prea oferit motive de entuziasm. De ceva timp însă acest lucru s-a schimbat. Poate londonezii, și englezii în general, sături să fie criticați pe bună dreptate, au luat atitudine și au adus bucătări renumite, din întreaga lume. Chiar și BBC-ul și celelalte canale de televiziune au acum programe ce prezintă rețete din toate bucătăriile lumii. O schimbare semnificativă, ce se poate observa în mod concret prin apariția unor restaurante de primă clasă.

În plus, diversitatea culinară datorată „importurilor”

culinare din fostul Imperiu britanic conferă Londrei titlul de „capitala mondială a bucătăriei etnice”.

CARNE ȘI PEȘTE

Există două feluri de mâncare reprezentative pentru bucătăria tradițională englezească: **Roastbeef cu Yorkshire pudding** și **Fish and Chips**. Primul, foarte popular în cluburile exclusiviste, era considerat pe vremuri mâncarea oficialilor și a dat chiar numele gărzilor de la Turnul Londrei: *Beefeaters*. *Fish and Chips* (pește cu cartofi prăjiți) este un fel de mâncare foarte iubit de *dockers* (hamalii din port). Astăzi, acest fel de mâncare este „relansat”, servit pe farfurii de porțelan și însoțit de renumite vinuri franțuzești.

E ora ceaiului!

Ceainăriile, și în special hotelurile care respectă ritualul ceaiului de după-amiaza, sunt adevăratele fortărețe ale celor mai tradiționale obiceiuri britanice. Ceaiul este servit cu *savouries* (aperitive pe baza de somon afumat sau sendivișuri cu castraveți), dar în special cu *scones*, fursecuri cu marmeladă și smântână, cu prăjituri și plăcinte. Perioada „sacra” a zilei este între orele 3 și 6 după masă, când servitul ceaiului se transformă dintr-o simplă gustare într-un eveniment social. Vorbim de *afternoon tea*, când se servesc dulciuri, și de *high tea* când ne așezăm la masă mai devreme pentru a mânca ceva ușor. Dar adevăratul *Tea Time* îl experimentezi la hotel. Atmosfera este serioasă, uneori foarte formală, costumul și cravata fiind obligatorii. Cel mai bine este să faci rezervare și să vă pregătiți să lăsați un bacșiș consistent!

LA MASĂ!

Breakfast

Ziua bună se cunoaște de la **breakfast** (mic dejun). Bine-cunoscutul, tradiționalul mic dejun englezesc, singura masă pe care ți-o pregătești singur (dacă ai norocul să fii servit la prânz și la cină) este foarte consistent și cuprinde: *porridge* (fulgi de ovăz dulci sau sărați) cu lapte sau smântână, ouă cu slănină sau șuncă (*bacon/ham and eggs*), cașcaval, cârnați, fasole în sos de roșii (*baked beans*), ciuperci la tigaie, pește prăjit sau hering afumat și pâine prăjită cu unt și marmeladă. Totul însoțit de un ceai sau o cafea.

Lunch și dinner

Lunch (prânzul) se servește în jur de ora 13 și de obicei nu e la fel de consistent precum cina, mai ales dacă de dimineață s-a servit micul dejun englezesc. În general, prânzul constă doar în câteva sendivișuri sau bine-cunoscutii *fish and chips*. Cina se servește între orele 19 și 19.30, poate fi considerată masa principală și presupune cel puțin patru feluri de mâncare.

Sandwich

John Montague, al patrulea duce de Sandwich, era un renumit cartofor. În 1792, într-o seară, pe

când juca o partidă de cărți, i s-a făcut foame. Pentru că nu voia să întrerupă partida, a cerut să i se aducă o friptură între două felii de pâine albă: ia astfel naștere sendivișul, un alt simbol britanic. Astăzi

există nenumărate feluri de sendivișuri. Acestea sunt de obicei preparate în fața clientului, cu ingrediente care variază de la salam la fructe de mare.

PE PAGINA ANTERIOARĂ: SUS, LA STÂNGA, BUCĂTARI LA LUCRU; ÎN DREAPTA, BACON ȘI SCRAMBLED EGGS (OUĂ JUMĂRI); DEDESUBT, PÂSĂ SĂRĂTE

Traditional FOOD at its best

